

Undervisningsbeskrivelse

Periode	August 2022 - maj 2025
Institution	Rybners
Uddannelse	Htx
Fag og niveau	Dansk A
Lærer	Bo Larsen
Hold	3.A

Nedenstående hjemmesider er tilladte til mundtlig og skriftlig eksamen:

<https://vedvejen.systime.dk/>

<https://begrebdansk.ibog.dansklf.dk/?loopRedirect=1>

<https://hbdansk.systime.dk/>

<https://litteraturensveje.systime.dk/>

<https://litthist.systime.dk/>

<https://guidetilskriftligdanskhtx.systime.dk/>

<https://skriftligeksamenidanskhtx.systime.dk/>

<https://ordnet.dk/>

<https://www.ordbogen.com/da/#/>

<https://moodle.rybners.dk/course/view.php?id=9830>

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Grundforløbet
Titel 2	Vikingetiden, vold og værdier
Titel 3	Science Fiction
Titel 4	Romantik og drømmeverdner
Titel 5	Det moderne gennembrud og realismen
Titel 6	Krig (Dio)

Titel 7	Sprog og kultur
Titel 8	Kroppen
Titel 9	Lyrisk og marginalisering
Titel 10	Kanonforfattere

Beskrivelse af de enkelte undervisningsforløb

Titel 1	Grundforløb
Indhold	<p><u>Folkeviser og folkeeventyr (27 sider)</u> Brødrene Grimm <i>Rødhætte</i> 1812 Charles Perrault <i>Rødhætte</i> 1697 Brødrene Grimm <i>Pigen uden hænder</i> 1812 <i>Jomfruen og dværgekongen</i> <i>Litteraturhistorien – på langs og på tværs</i> 2012, s. 25-32 (folkeviser folkeeventyr) <i>Eventyr i dansk</i> 2005, s. 8-15 (eventyrgenres udvikling) "Aksepot var en luder", Information 1. feb. 2013</p> <p><u>Den fantastiske fortælling (25 sider)</u> Charlotte Weitze <i>Villy</i> 1999 Charlotte Weitze <i>Biller</i> 2005 "Fantasy litteratur" (s. 16-19) af Bilbo Egelund, 2011</p> <p><u>Computerspil (15 sider)</u> "De fire dimensioner" og "Grundstenene i computerspil" i <i>Computerspil i dansk – play the game</i> 2016 "Computerspil" i <i>Medietid 2.0</i>, Dan sklærerforeningen, 2002</p>
Omfang	Uge 34-41
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none">- udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt- demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge- anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst,

	herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere <ul style="list-style-type: none">- analysere og fortolke fiktive tekster- analysere og vurdere ikke-fiktive tekster- demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden- demonstrere kendskab til digitale mediers indhold og funktion samt indsigt i tilhørende etiske problemstillinger
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, skriftligt arbejde

Titel 2	Vikingetiden, vold og værdier
Indhold	Oplæg om perioden 5,5 s. <i>Litteraturens veje</i> 2004, Gads Forlag s. 33-35 mm. af <i>Njals saga</i> 1200-tallet 2,2 s. <i>Vikings</i> S1E1 "Rites of Passage" 2013 (45 min) 'Kong Jarmerik' fra Saxo Grammaticus <i>Danskernes bedrifter</i> 4,1 s. <i>Torbens datter og hendes faderbane</i> nedskrevet ca. 1640 0,5 s. <i>Germand Gladensvend</i> nedskrevet ca. 1580 1,6 s.
Omfang	12 lektioner
Særlige fokuspunkter	- Litteraturhistorisk periode - Etiske overvejelser i forhold til den grusomme vold som underholdning i disse tekster - Sproghistorie: lydlig udvikling i norden og runer
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, gruppepræsentationer, skriftligt arbejde

Titel 3	Science Fiction
Indhold	Max Kestner <i>Qeda</i> 2017 (87 min) Andreas Halskov "En fantastisk rejse - om science fiction-filmens historie" 2013, <i>Filmtidsskriftet</i> 16:9 12,2 s.

	<p>Værklæsning: Svend Åge Madsen <i>Se dagens lys</i> 1980 150 s.</p> <p>Bo Green Jensen <i>Prinsesse Aura og maskinens sjæl</i> 1983 5,5 s</p> <p>Aske Sørensen <i>Gr4de</i> 2018 (12 min)</p> <p>Maja Lunde af <i>Biernes historie</i> 2016 2,5 s</p>
Omfang	20 lektioner
Særlige fokuspunkter	<p>Eleven lærer at</p> <ul style="list-style-type: none"> - tilegne sig skriftligt formidlede synspunkter og oplevelser og læse større sammenhængende tekster og værker med udbytte. <p>Eleven</p> <ul style="list-style-type: none"> - læser tekster, der har relevans for teknologisk dannelse - analyserer visuel information, her levende billeder i form af en spillefilm
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, skriftligt arbejde, mundtlig fremlæggelse, individuelt arbejde, problemorienteret projekt

Titel 4	Romantik og drømmeverdner
Indhold	<p>Adam Ohlenschläger <i>Guldhornene</i> 1802 1,4 s</p> <p>Schack von Staffeldt <i>Indvielsen</i> 1804 0,3 s</p> <p>N.F.S. Grundtvig <i>Duggen</i> 1808 0,8 s</p> <p>Steen Steensen Blicher <i>Sildig opvågnen</i> 1828 19,8 s</p> <p>Emil Aarestrup <i>Paa Sneen</i> 1838 0,4 s</p> <p>H. C. Andersen <i>Hyrinden og skorstensfejeren</i> 1845 3,8 s</p> <p>Karen Blixen <i>Ringene</i> 1958 7,1 s</p> <p>Franz Kafka <i>Foran loven</i> 1919 1,4 s</p> <p>Jorge Luis Borges <i>Skiven</i> 1975 1,7 s</p> <p>Per Højholt <i>Hundekunstneren</i> 1988 1,3 s</p> <p>Preben Major Sørensen <i>Rosendrømmen</i> 1999 0,5 s</p> <p>Peter Adolphsen <i>Iotyn</i> 2000 1 s</p> <p>Thomas Hvid Kromann <i>Et orkester af dværge</i> 2002 1,5 s</p>
Omfang	16 lektioner
Særlige fokuspunkter	- Tekstanalyse af historiske tekster/litteraturhistorisk periode

	- Skriveprocessens faser i et problemorienteret projekt - IT anvendes til litteratursøgning
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning / Problemorienteret projektarbejde (valgfrit om det er individuelt eller i gruppe)

Titel 5	Det moderne gennembrud og realismen
Indhold	"Det moderne gennembruds temaer" s. 124-132 i <i>Litteraturhistorien – på langs og på tværs</i> 2,5 s Holger Drachmann <i>Engelske Socialister</i> 1871 3,0 s I.P. Jacobsen <i>To verdener</i> 1878 4,1 s Herman Bang <i>Franz Pander</i> 1887 18,0 s Henrik Pontoppidan <i>Naadsensbrød</i> 1887 4,8 s Værklæsning: Dorthe Nors <i>Kantslag</i> 2008 170 s Jan Sonnergaard <i>William</i> 1997 7,1 s Ernest Hemingway <i>Bjerger som hvide elefanter</i> 1927 3,3 s Raymond Carver <i>Populær mekanik</i> 1982 1,2 s Kjell Askildsen <i>Betydningen</i> 1982 0,6 Helle Helle <i>Søndag 15:10</i> 1996 1,8 s Thøger Jensen <i>Nu sad det unge par sikkert og så</i> video 1998 0,7 s Hans Otto Jørgensen <i>Hans navn...</i> 2002 0,6 s Kim Fupz Aakeson <i>Familiefest</i> 2022 3,6 s Thomas Korsgaard <i>I bor da meget pænt</i> 2019 2,5 s Værklæsning: Herman Bang <i>Ved Vejen</i> 1886 83 s
Omfang	16 lektioner
Særlige fokuspunkter	Eleven lærer at: <ul style="list-style-type: none">– formidle en viden og et budskab overbevisende og præcist i mundtlig form, deltage i diskussioner med argumenterede indlæg og indgå i dialog og samtale, der er tilpasset situationen– lytte aktivt og med opmærksomhed, forståelse og gehør– udvise kritisk sans over for egen og andres mundtlige og skriftlige brug af sprog og virkemidler og formulere alternativer– genkende en teksttypes konstituerende regler og variable og vurdere hvilken teksttype, det er mest hensigtsmæssigt at anvende– anvende tekstanalytiske begreber til at give en nuanceret analyse, fortolkning, perspektivering og vurdering af dansksprogede tekster

	<ul style="list-style-type: none"> – anlægge et historisk og teknologisk perspektiv på forskellige teksttyper og værker og analysere og perspektivere dem med henblik på indhold og form
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning / gruppearbejde

Titel 6	Krig (Dio)
Indhold	<p>"Argumentation" s. 140-152 i <i>Begreb om DANSK 2020</i></p> <p>Værklæsning: <i>Armadillo</i> 2010 100 min</p> <p>"Armadillo er det prisen værd (1)" 34 min. TV2</p> <p>"Bæstet i civilisationen" 4,9 s, dfi.dk 27. okt. 2010</p> <p>Kasper Colling Nielsen <i>Den unge soldats lidelser</i> 2012 4 s</p> <p>af Halfdan Pisket <i>Dansker</i> 2016 5 s</p>
Omfang	20 lektioner
Særlige fokus-punkter	Tværfagligt samarbejde mellem dansk og idehistorie Argumentationsanalyse, fakta- og fiktionskoder
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning / Problemorienteret projekt

Titel 7	Sprog og kultur
Indhold	<p>Områdestudier omhandlende Syrien, Afghanistan, Pakistan og Ungarn, hvor vi ser på kultur, sprog og mindst en tekst fra hvert af disse sprogområder.</p> <p>Geert Hofstedes seks dimensioner</p> <p>Sing/Mindenki 2016 26 min</p> <p>"Orbán styrer nu Ungarn som en diktator" 2. april 2020 3,8 s</p> <p>Imre Kertész <i>De skæbneløse</i> 1975 uddrag 20 s</p> <p>Merve Cirisoglu Cotur <i>The Box</i> 2016 6:48 min</p> <p>Azeem Bhati & Elham Ehsas <i>Our Kind of Love</i> 2018 16 min</p> <p>Tabish Habib <i>May I Have This Seat</i> 2020 10 min</p> <p>Udpluk fra <i>Sprogets veje</i> 2004 og diverse læreroplæg – om fremmedord, skandinavisk, dialekter og grammatisk korrekthed. 10,0 s</p> <p>Danske dialekter i film og tv-serier med Michael Ejstrup 4:48 min</p> <p>"Hausgaard & Vers: Rejsende i dansk" (2) 2015 (29 min)</p> <p>"Samtale og regler for sproglig opførsel" Kap. 7 i <i>Begreb om DANSK</i>, Systime.dk 6,0 s</p>

	"Lise Rønne "Kære <i>Politiken</i> , jeg synes, I skal holde op med at tale fornedrende til kvinder"" <i>Politiken</i> , 13. dec. 2019 5,1 s
Omfang	20 lektioner
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none">- dansk sprog i forhold til de andre sprog: Områdestudierne er begrundede i klassens elevsammensætning og studietur til Budapest.- det danske sprog og de forskellige former for dansk, herunder dialekter og sociolekter- Kommatering
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, skriftligt arbejde, mundtlig fremlæggelse, individuelt arbejde.

Titel 8	Kroppen
Indhold	Mia Bang Nedergaard <i>Krop, skam og stolthed</i> , s. 10-42 Mads Brenøe <i>Bjerget</i> 2001 i uddrag 7,5 s <i>Prinsesser fra blokken</i> 2016 S1E1 (19 min) Jakob Ejersbo <i>Pels</i> 2000 i uddrag 12 s 'Diskursanalyse' s. 168-175 i <i>Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier</i> 2015 6 s "En kur der dur II" 3. afsnit TV2 2017 25 min Værklæsning: Mette Thomsen <i>Plastic</i> 1995 150 s
Omfang	16 lektioner
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none">- tilegne sig skriftligt formidlede synspunkter og oplevelser og læse større sammenhængende tekster og værker med udbytte- arbejde med psykologiske begreber som skam, stigmatisering og idealkrop.- diskursanalyse
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning / gruppearbejde / virtuelle arbejdsformer

Titel 9	Marginaliserede grupper i lyrik
Indhold	"Hvid/sort" s. 13-19 i <i>Fuck Normen</i> , Dansklærer Foreningens Forlag 2016 3,5 s Aqqaluk Lynge "Ode til danaiderne" 1970 1,0 s

	Yahya Hassan "Barndom" 2013 0,4 s Værklæsning: Christina Hagen <i>White Girl 2</i> 2017 40 s "Mand/kvinde" s. 27-32, Dansklærer Foreningens Forlag 2016 2,4 s Broby-Johansen "Bordelpige dræber ufødt" 1922 0,1 s Vita Andersen "Søndag" 1977 0,6 s Mette Moestrup "Min kittel er for kort" 2012 0,5 "Hetero/queer" s. 51-60, Dansklærer Foreningens Forlag 2016 5,9 s Bjørn Rasmussen af <i>Forgabt</i> 2021 2,1 s Glenn Bech "kom ikke her og sig" 2022 1,0 s "Normal/crip" s. 85-96, Dansklærer Foreningens Forlag 2016 6,1 s Asta Olivia Nordenhof "jeg vil tale om arbejde" 2013 1,8 s Nis-Christian Bredholt af <i>Freischwimmer</i> 2016 0,5 s
Omfang	12 lektioner
Særlige fokus-punkter	- demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge - demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder anvende grammatisk terminologi
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde

Titel 10	Kanonforfattere
Indhold	Oplæg om baggrunden for kanonlitteratur, fra kap. 5 s. 210-222 i Henrik Poulsen <i>Grundbogen 3 Sprog – Litteratur – Medier</i> , Systime 2007 1,6 s Ludvig Holberg af <i>Erasmus Montanus</i> 1723 1,9 s Johannes V. Jensen <i>Envoi</i> 1917 0,1 s Martin Andersen-Nexø <i>Murene</i> 1918 5,0 s Tom Kristensen <i>Henrettelsen</i> 1922 0,6 s Martin A. Hansen <i>Soldaten og pigen</i> 1947 5,4 s Klaus Rifbjerg <i>Livet i badeværelset</i> 1960 0,4 s Peter Seeberg <i>Hullet</i> 1962 6,1 s
Omfang	12 lektioner

Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none">- De sidste kanonforfattere- Kanonlæsning- Perspektiver med uddybende undersøgelser af filosofisk og eksistentiel karakter- Tematisering af kanon
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning / gruppearbejde